

Hold kodeleseren på en smarttelefon over koden, så havner du direkte på seksjonen.

Leder: Jarle Natland
Tlf. 970 95 157 · Epost: jarle.natland@aftenbladet.no

Nato Nedbygging

Norske sjøstridskrefter som de nye fregattene av Nansen-klassen, må være forberedt på å bli sendt på internasjonale oppdrag i fjerne farvann. Her er KNM «Helge Ingstad».

FOTO: ANTON LIGAARDEN

Mot større norsk rolle

➤ Norge kan i årene framover bli utsatt for økt press fra Nato og en hjemlig opinion til å delta i **flere internasjonale, sjømilitære operasjoner.**

ULVIK

Årsaken er kombinasjonen av svekket økonomi i mange vestlige land og nedbyggingen av Natos flåtestyrker. Norge har i dag en av Europas mest moderne og største marinere med sine fem fregatter, seks hurtige korvetter og seks undervannsbåter.

Forsker Paal Hilde fra Institutt for forsvarsstudier sa på et seminar om sjømakt som Sjømilitære Samfund arrangerte i Ulvik i Hardanger i høst, at økt spenning og mulige konflikter kan gjøre at Vesten selv må sørge for beskyttelse av egen handelsflåte i fjerne farvann.

Da tenkte Hilde ikke på beskyttelse mot pirater i Aden-bukten og langs Afrikas østkyst, men på den voksende spenningen i fjerne havområder som Sør-Kina-havet og Det indiske hav. Med mange handelsfartøyer under norsk flagg og en tallmessig stor marineflåte i Nato-sammenheng, kan kravet om norsk

deltakelse i internasjonale operasjoner øke.

Nedbygging

Hilde pekte under seminaret på at både Russlands og Natos flåtestyrker er redusert betydelig siden avslutningen av den kalde krigen for 20 år siden. Norge er et av få vestlige land hvor reduksjonen i antall fartøyer har svekket den sjømilitære forsvarsevnen minst.

Verst har nedbyggingen rammet Russland. Reduksjonen av antall skip og ubåter er mye mer dramatisk enn for Nato-landene.

For gruppen overflatefartøyer som fregatter og destroyere har russernes marine blitt redusert fra i alt 120 til bare 13 skip på 20 år.

For ubåter er nedbyggingen like omfattende. I 1990 disponerte den russiske Nordflåten og Østersjøflåten totalt 153 ubåter. I dag sitter den russiske marinen igjen med 26 undervannsbåter fordelt på 16 atom-

drevne og 10 dieseldrevne fartøyer. I følge forskeren var den opprinnelige fordelingen mellom atomdrevne og dieseldrevne ubåter i Russland 77-75. De strategiske ubåtene er ikke tatt med i oversikten.

Nato

Også for Nato har det vært en stor nedbygging i disse årene. I 1990 hadde Nato-land ved Atlanterhavet i alt 100 ubåter. 20 år senere er bare 32 undervannsbåter tilbake.

– For Nato betyr den russiske nedbygging at landets marine ikke lenger er noen trussel mot transportlinjene over Atlanteren. Vestlig kontroll ble sikret da den kalde krigen tok slutt og russernes marine lå med brukket rygg, sa Hilde.

Han pekte videre på at både Storbritannia og Frankrike i perioden har kvittet seg med sine dieseldrevne båter. Britene har på 20 år bygget ned fra 27 til bare 7 ubåter, mens Tyskland har redusert fra 24

til 4 fartøyer. USA flytter stadig mer av sin flåte over til Stillehavet.

Også overflatefartøyer er det blitt færre av i Nato, selv om reduksjonen ikke er like stor som blant ubåtene. For fartøyer i størrelsen kryssere, destroyere og fregatter er tilbakegangen fra 168 skip i 1990 til 88 i dag.

Store løfter

Paal Hilde pekte ellers på at president Vladimir Putin har lovet å gjenoppbygge den russiske marinen. Løftet tolker Hilde som en modernisering snarere enn en opprusting av flåten.

– Påstanden om at de skal ha fem-seks hangarskipsgupper med eskortefartøyer innen 2025 er utenfor deres økonomiske bæreevne, hevdet forskeren. Han sa at russerne heller ikke har verftskapasitet til å foreta en stor flåtebygging i løpet av bare 10 til 15 år.

JAN-PETTER HELGESEN

Natos overflatestyrke

- Frankrike: 24
- Storbritannia: 18
- Tyskland: 15
- Norge: 11
- Spania: 10
- Nederland: 6
- Portugal: 5
- Danmark: 3
- Belgia: 2
- Totalt: 88

Natos ubåtflåte

- Storbritannia: 7
- Frankrike: 6
- Norge: 6
- Nederland: 4
- Tyskland: 4
- Spania: 3
- Portugal: 2
- Totalt: 32

Norge har i dag en av Europas mest moderne og største marinere med sine fem fregatter, seks hurtige korvetter og seks ubåter.